

Naš upravnik.

Ob šestdesetletnici njegovega rojstva.

Čkar smo slovenski mladini ustanovili »Zvonček« — in odtlej teče že devetnajsto leto! — je ves čas upravnik našemu listu gospod Luka Jelenc, učitelj na I. mestni deški šestrazredni ljudski šoli v Ljubljani in predsednik Zaveze avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva.

Kako pa to, da se gospoda Jelenca šele danes spominjamo v svojem listu? Vzrok je ta, ker nismo doslej imeli nobene posebne prilike za to, in pa — ker gospod Jelenc ne mara, da bi njegovo življenje in delovanje obešali na veliki zvon! Toda to zadnje nam gotovo oprosti, če mu povemo, da si želi slovenska mladina poznati moža, ki ji že toliko časa razpošilja »Zvonček«. Povod k temu spisu pa smo dobili v tem, da je gospod Luka Jelenc dne 16. oktobra lanskega leta praznoval šestdesetletnico svojega rojstva. In oba vzroka sta dovolj tehtna, da pokažemo »Zvončkovim« naročnikom njegovega upravnika v sliki in besedi!

Luka Jelenc je bil rojen dne 16. oktobra 1857. leta v Dražgočah — v preprosti vasici na našem divnem Gorenjskem. Ta lepi kos naše slovenske zemlje z visokimi gorami, s plodovitim poljem in s čistim, vedrim, zdravim zrakom, z belimi cestami in s šumečimi gozdovi, z bistrimi vodami in z jeklenim, junaškim narodom je Jelenčeva ožja domovina, koder so potekla presrečna njegova detinska leta ob ljubezni in varstvu ljubljenih staršev poštenega kmetiškega rodu. Ker ni bilo v domači vasi šole, je hodil živahni dražgoški Lukec zajemat prve nauke v Železnike in Škofjo Loko, odtam pa jo je mahnil v Ljubljano, kjer je obiskoval srednje šole in učiteljske. In že od leta 1881. deluje kot učitelj za vzgojo in pouk slovenske mladine. Prvo njegovo službeno mesto je bilo v Hotiču pri Litiji, drugo v Št. Jurju pri Kranju, od leta 1899. pa učiteljuje v Ljubljani na zgoraj imenovani šoli. Vse stotine njegovih učencev in učenk se ga spominjajo s hvaležnostjo in spoštovanjem.

Poleg obilnih svojih stanovskih dolžnosti opravlja prostovoljno prevzete posle našega upravništva z vnemo in požrtvovalnostjo, ki je lastna samo iskrenemu in resničnemu prijatelju slovenske mladine.

»Kaj pa je to — upravnik?« povprašujete.

Neznatno ime, a toliko več dela in skrbi ima on, ki ga tako kličemo.

Sotrudniki spišejo gradivo, urednik ga pripravi za tisk, tiskarna ga stiska, a sedaj pride upravnik na vrsto in mora poskrbeti, da pride list v roke naročnikom. Prirediti mora naslove in ovitke, v vsak ovitek vtakne izvod »Zvončka«, ovitke zloži po poštah — in hajdi, ljubi »Zvonček«, na ljubljansko glavno pošto, odkoder te razpošljejo križem sveta! Tako bi bilo delo opravljeno za en mesec. Potem pride drugi mesec isto, tretji mesec zopet in tako dalje — mesec za mesecem, leto za letom...

Luka Jelenc,
vseletni upravnik našega „Zvončka“

Vendar to še ni vse. Glavno je — denar! Najprej je treba seveda plačati pošti, ker bi sicer ne prevzela »Zvončka«. Treba pa je plačati tudi papir in tiskarno, ker bi brez papirja in tiskarne ne imeli lista. Tudi sotrudnikom odpade časih kaka kronica — to pa v bolj majhni meri, ker ti delajo po večini zastonj in zgolj iz ljubezni do vas, ki vam je »Zvonček« namenjen. Naročati in plačevati pa se morajo tudi klišeji in podobe, da imate z listom toliko več veselja. In vse te izdatke in račune mora pokrivati naš upravnik. Lahak mu je ta posel, ako ima polno blagajnico denarja. Če pa denarja ni, tedaj ima gospod Jelenc polno skrbi. In večkrat se je že zgodilo, da je moral seči v svoj žep, da je poravnal najnujnejše izdatke. Pisati, opominjati, prositi mora na vse strani, preden ne omehta in zdrami malomarnih naročnikov, dokler se ne spomnijo svojih dolžnosti in ne pošljejo naročnine. — Koliko je to zamudnega pisanja! Ko bi poznali naročniki te njegove skrbi, bi že iz usmiljenja do njega redno plačevali naročnino. Poskrbeli bi tudi, da se število naročnikov dvigne, da bi imel naš upravnik več denarja na razpolago in bi bil lahko »Zvonček« po vsebini in obliki večji in lepši. Koliko bi bilo to vredno posebno v sedanjih časih strašne druginje, ko so se vse tiskarske potrebščine v ceni dvignile sto-krat ali pa še večkrat! —

Če se vsem tistim, ki so gospodu Jelencu čestitali ob šestdesetletnici njegovega rojstva, pridružujemo tudi mi, storimo to najlepše s tem, da mu pošljemo toliko naročnine, kolikor si je želi, da bo mogel krasnejši in bogatejši »Zvonček« razpošiljati slovenski mladini! Tako ga najlepše počastimo in zahvalimo za njegovo delo, ki ga nesebično opravlja že dolga leta v naše veselje!

Zimska pesem na bojnem polju.

Zima bela prišla je v gostijo.
Ni veselja pravega v naravi.
Sveče smrti v polju zdaj gorijo.
Veje smrti dih v dobravi.

K meni v vas je prišla žena bela
in mi pravila povest... Končano!
V strahu duša vsa je zadrhtela.
Smrt mi pravila povest je znano...

Vinko Klanšek.

